

‘We zitten met Amerikaanse toestanden, waarbij jonge gezonde honden ingeslapen worden’

Half maart maakte minister van Dierenwelzijn Ben Weyts bekend dat in 2022 opnieuw een recordaantal dieren in bescherming genomen werd. Goed nieuws voor de viervoeters in kwestie, al wordt het voor de dierenasielen steeds lastiger om ze op te vangen. Zorgwekkend, vinden ook de leden van de Vlaamse Commissie Dierenwelzijn.

Dat de dierenasielen uit hun voegen barsten is stilaan een understatement. Terwijl medewerkers en vrijwilligers tot het uiterste gaan om het aantal afgestane honden op te vangen, blijven de wachtlijsten aangroeien. Daarbovenop komen ook nog eens een recordaantal inbeslagnames. Op 8 maart werd minister van Dierenwelzijn Ben Weyts (N-VA) tijdens de Commissie Dierenwelzijn in het Vlaams Parlement daarover op de rooster gelegd.

PERIODE VAN INBESLAGNAME

Commissielid Gwenny De Vroe (Open Vld) merkte op dat wanneer een dier in beslag genomen wordt, de dienst Dierenwelzijn vaak drie maanden nodig heeft om te beslissen wat er met het dier moet gebeuren. Concreet betekent dit dat de viervoeter tot die tijd in een asiel opgevangen moet worden. ‘Kan dat niet sneller?’, vroeg ze zich af. Volgens de minister bedraagt deze termijn twee maanden, die in praktijk nog korter is. In 2022 lag de duur van een dergelijke beslissing gemiddeld op 33 dagen.

‘ONGOING DEBATE’

Ook commissielid Meyrem Almaci (Groen) refereerde naar de overvolle dierenasielen als “een *ongoing debate*”, een probleem dat sinds corona alleen maar toegenomen is. De politica verwees naar een voorval op 24 februari. ‘Toen moest een verwaarloosde hond worden opgevangen in het politiekantoor van Leuven, omdat alle asielen in de buurt vol zaten.’ Deze situatie toonde volgens haar aan dat de situatie weldegelijk zorgwekkend is.

ALGEMEEN GEGEVEN

In zijn reactie wees minister Weyts erop dat ‘het klopt dat de dierenasielen aangeven nog nooit zo veel dieren te hebben opgevangen. Uit een rondvraag in de ons omringende landen blijkt dit een algemeen gegeven te zijn. Het is dus niet iets wat enkel in Vlaanderen speelt; het speelt ook

‘Dierenasielen hebben nog nooit zo veel dieren opgevangen als nu’

in de buurlanden.’

Volgens de minister zijn er twee zaken die de overvolle asielen in de hand hebben gewerkt: de financiële crisis en de coronapandemie. Terwijl tijdens de pandemie nog massaal dieren werden gekocht of geadopteerd, zou een groot deel daarvan nu weer worden afgestaan. ‘Het probleem is al opgenomen door de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn’, zei Weyts.

MEER KOSTEN

De toestroom van honden, zowel degene die afgestaan als in beslag genomen worden, brengt voor de dierenasielen niet alleen meer dieren maar ook extra kosten met zich mee. ‘In 2022 is een totaalbedrag van een kleine 700.000 euro verdeeld over meer dan 130 dierenasielen’, merkte minister Weyts nog op tijdens de Commissie Dierenwelzijn. ‘Dat is een ondersteuningsvorm die pas sinds deze legislatuur geboden wordt.’

Half april kondigde de minister bijkomende maatregelen aan. Zo zullen asielen

vanaf 2024 een extra vergoeding ontvangen op basis van het aantal dieren dat ze succesvol herplaatsten. Ook wordt een vergoeding voorzien voor dieren die in beslag genomen zijn en opgevangen worden in een asiel, en zal de overheid voortaan alle kosten voor registratie, sterilisatie en vaccinatie van deze dieren vergoeden.

De uitbreiding van steun gaat gepaard met een extra budget van 300.000 euro per jaar. Het totale Vlaamse budget voor de ondersteuning van asielen stijgt zo naar ongeveer 2 miljoen euro per jaar. In 2020 en 2021 bedroeg dit nog 1 miljoen euro.

CRISISOPVANG

Vraag blijft echter of deze steunmaatregelen de toestroom van honden zullen indijken. ‘We krijgen steeds meer te maken met crisisopvang omwille van uithuiszetting of financiële problemen’, zegt Anouk Baetens, die intussen niet meer werkzaam is bij de Dierenbescherming Mechelen. ‘Vorig jaar hadden we in totaal 20 gevallen

van crisisopvang, terwijl we in maart al aan evenveel aanvragen zaten. Op papier houden we twee hokken vrij voor crisisopvang, onvoldoende om aan de vraag te kunnen voldoen. 'Tot nu toe volstond de jaarlijkse bijdrage van de overheid amper om de basisverzorging te dekken', zegt Anouk. 'Nochtans hebben veel honden die via inbeslagname of crisisopvang bij ons terecht komen behoefte aan een veel uitgebreidere verzorging.'

UITZONDERLIJKE GEVALLEN

'Een mooi voorbeeld zijn de naakthondjes die we onlangs binnenkregen', illustreert Lyssa Bosiers, intussen ook ex-medewerker van de Dierenbescherming Mechelen. 'Veel van deze dieren hadden rotte en ontstoken tanden waarbij dringend ingrijpen noodzakelijk was. Hoewel de mogelijkheid bestaat om voor uitzonderlijke gevallen binnen de 48 uur een bijkomende aanvraag voor financiële steun in te dienen, gebeurt de opvolging hiervan niet altijd even correct.'

Ondanks dat de aanvraag binnen de gevraagde tijd verstuurd werd, reageerde de Dienst Dierenwelzijn pas nadat de hondjes vrijgegeven werden voor adoptie. 'Hoewel we een uitgebreide motivatie en de nodige informatie van de dierenarts op tijd inleverden, hebben we geen bijkomende vergoeding gekregen. 'De hondjes zijn nu toch al vrijgegeven voor adoptie', was de reactie van de Dienst Dierenwelzijn.'

INBESLAGNAME VS. AFSTAND

Wanneer er sprake is van mishandeling of verwaarlozing, dan kunnen de inspecteurs van de overheid ofwel een hond in beslag nemen, ofwel de eigenaar ervan overtuigen om het dier vrijwillig af te staan. 'Bij vrijwillige afstand komt het dier bij ons terecht en is het beschikbaar voor adoptie', zegt Anouk. 'De overheid voorziet in dit geval geen vergoeding. Bij een inbeslagname moet de overheid wel tussenkomen in de dierenartskosten en opvang', legt Anouk uit. 'Honden in crisisopvang kunnen maximum drie maanden blijven. Dieren die in beslag genomen zijn blijven ter

beschikking tot Dierenwelzijn hun bestemming doorgeeft.'

'Omdat het aantal dieren in het asiel en op de wachtlijst blijft toenemen, geven we voorrang aan dieren die in beslag genomen worden', benadrukt Lyssa. 'Wanneer we telefoons krijgen van de politie of van de Dienst Dierenwelzijn voor een vrijwillige afstand, dan kunnen we enkel zeggen dat we het dier zullen toevoegen aan de wachtlijst. Vaak komt deze hond enkele uren later dan toch nog bij ons terecht als een inbeslagname.'

'Toch wordt het voor ons steeds moeilijker om deze dieren op te vangen', gaat Lyssa verder. 'Ook omdat er steeds meer honden binnenstromen die tijdens de coronapandemie aangeschaft werden. Al zagen we voor de pandemie al een duidelijke mentaliteitswijziging. Mensen kopen online of bij een handelaar een hond. Even later willen ze er van af en dan bellen ze ons. We krijgen elke dag vijf à tien telefoons van mensen die hun hond liever kwijt dan rijk zijn.'

'We krijgen elke dag vijf à tien telefoons van mensen die die hun hond willen afstaan'

RECHTSTREEKSE OVERHEIDSSTEUN

Om tot een uniformere werking en betere financiering te komen, zouden dierenasielen een rechtstreeks initiatief vanuit de overheid moeten zijn meent Lyssa. 'Nu zijn er te veel verschillende vzw's die met de beste bedoelingen en te weinig financiële middelen het hoofd boven water moeten houden. Wanneer asielen en hun medewerkers ondergebracht worden bij de overheid kan er veel beter toegezien worden op de manier van werken en de financiële middelen die nodig zijn. Zo kan de overheid er tenminste voor zorgen dat de vaste kosten gedekt zijn.'

Anouk merkt ook op dat het verschil in beleidsvoering mee bepaald hoeveel kosten een asiel heeft. ‘In Mechelen streven we naar een *no kill*-beleid, wat betekent dat honden bij ons de nodige zorgen krijgen totdat ze een nieuwe thuis gevonden hebben. Dat kan soms weken, maar ook maanden of jaren duren, wat veel extra kosten met zich meebrengt.’

‘Verder berekent de overheid de vergoeding op de ruimte die een asiel ter beschikking heeft’, vervolgt Anouk, ‘waarbij geen rekening gehouden wordt met de opvangzinnen. Momenteel verblijven zo’n veertigtal van de tachtig honden die we huisvesten bij zo’n gezin. Dat zijn dieren die de overheid niet meetelt en waarvoor we dus ook op geen enkele manier vergoed worden.’

GEEN EXTRA ASIELEN

Er is niet alleen nood aan meer financiering, maar ook aan meer plaats. Nieuwe faciliteiten kunnen mogelijk een oplossing bieden. Tenminste, als het mogelijk zou zijn om een nieuw asiel te openen. ‘Een asiel mag niet in woongebied, agrarisch of industriegebied gelocaliseerd zijn’, beweert Lyssa. ‘Met andere woorden, het is haast onmogelijk om nog een asiel uit de grond te stampen. Als er al een geschikte locatie gevonden wordt, dan is de kans reëel dat de gemeente of de buurtbewoners protest aantekenen. Kortom, er is geen uitwijken meer mogelijk.’

Het mag duidelijk zijn dat er meer nodig is om de rekeningen van de dierenasielen te betalen. Meer nog, door de aanhoudende toestroom van dieren, moeten de asielen steeds meer viervoeters weigeren. ‘We zitten stilaan met Amerikaanse toestanden, waarbij jonge gezonde honden zonder pardon ingeslapen worden’, betreurt Lyssa. ‘Dat is niet alleen bijzonder pijnlijk voor de dieren in kwestie. Het weegt ook bijzonder zwaar op asielmedewerkers. Er moet iets ondernomen worden om deze waanzin te stoppen.’

TEKST: Annick Hus

FOTO’S: archiefbeelden ter illustratie - © Shutterstock